

Rättvisa synes också ligga deruti, att, då arvodet icke får öfverskridas, om riksdagen räcker längre än fyra månader, det icke heller bör få minskas, om den kan afslutas på kortare tid.

Är denna uppfattning riktig, som jag tror att den är, så föreslås:

att i 23 § Riksdags-ordningen, efter ordet »tillsammans», måtte insättas: och förordnar om nya val etc. etc.

Om remiss till Konstitutions-Utskottet anhålles.

Stockholm den 20 Januari 1869.

G. Bjerkander.

N:o 216.

Af Herr **S. Jungmarker**: Om ändring i 5, 10 och 15 §§ i Kongl. Förordningen den 26 Oktober 1866, angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker.

Inom den ort, för hvilken jag såsom riksdagsman är vald, har den mening gjort sig gällande, att Kongl. Förordningen af den 26 Oktober 1866, angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker, erfordrar ändringar och förbättringar, dels emedan den i 3 § gifna föreskrift att, vid tillåten handel med bränvin, minimibeloppet icke får emellan flere köpare fördelas, ej lägger hinder i vägen för den krogrörelse, som benämnes «sadling» eller »uttag»; och dels emedan den i 10 och 15 §§ magistraterna i städerna och kommunalnämnderna å landet medgifna rättighet att, vid de i dessa §§ omnämnda auktioner, pröfva de anbud, som å försäljningsrättigheterna göras, och desamma, med fästadt afseende ej mindre å de bjudandes behörighet och tjenlighet än äfven å den erbjudna afgiftens belopp, antaga eller förkasta, blifvit af domstolarne så tolkad att, oaktadt någon väg för anförande af besvär emot beslut uti ifråga.

Bih. till Riksd. Prot. 1869. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 15 Häft. 2

varande fall icke är utstakad, den magistrat och kommunalnämnd tillerkända pröfningsrätt eger vitsord endast i det fall att icke någon klagan emot densamma föres.

Beträffande den s. k. »sadlingen», så hafva, efter hvad 1868 års riksdagsförhandlingar gifva vid handen, de, som motionerat om ansvarsbestämmelser för en sådan bränvinshandel, af Bevillnings-Utskottet erhållit den underrättelse, att allmän aktning för bränvinslagarne icke är att söka i svårare straffbestämmelser, utan endast torde kunna vinnas i den mån befolkningen framskrider i odling och hyfsning. Riktigheten häraf vill jag icke bestrida, men, till dess denna odling och hyfsning blifvit befolkningen bibringad, fruktar jag att andra mått och steg måste vidtagas till hindrande af nämnde lagars kringgående. En hvar, som närmare vill undersöka allmogens tänkesätt rörande vår nuvarande bränvinslagstiftning, skall lätt nog komma underfund dermed, att denna lagstiftning hos en ej ringa del af nämnde klass anses tillkommen, ej för att hindra bränvinssuperiet, utan endast och allenast för att åt det allmänna bereda en inkomst, och en följd af denna åsigt är sedermera, att hvarje sätt, hvarpå lagen kan eluderas, anses berättigadt. Ett sådant sätt är det slag af «sadling» jag här vill beskrifva. En eller två personer anmäla sig vid tillfällen, då större folksamlingar ega rum, att uttaga och bland köpare fördela 15 kannor eller en större mängd bränvin. Dessa personer kallas, i min hemort, «ansvaringar». De mottaga af köparne penningar och anteckna så väl deras belopp, som mängden af det bränvin hvarje köpare har att erhålla. Sedan tillräckliga medel på detta sätt ihopbragts för inköp af minst 15 kannor bränvin, begifva sig «ansvaringarne» till någon å stället bosatt person, hos hvilken de köpa en tillåten mängd spirituosa, hvarefter och sedan en flagg eller annat tecken blifvit uppsatt för att sammankalla köparne dessa inställa sig, erhålla hvar sitt bränvin, inbördes traktering börjar och följderna, hvilka dessutom lätt kunna inses, visa sig snart i slagsmål m. m. Skola nu dessa «ansvaringar» betraktas såsom kommissionärer och i följd deraf undgå ansvar, och skall säljaren, om han, hvilket äfven inträffat, med dem öfverenskommit om detta, jag tvekar ej att kalla det bedrägeri, ej kunna nås af lagens straffande hand, utan i mjugg leende åt rättvisans mot honom afväpnade tjenare, kunna bedrifva sitt indräggiga ofog?

Till hvilka förluster för den enskilde det här ofvan nämnda förhållande, att kommunalnämnds beslut, hvarigenom ett försäljningsanbud blifvit antaget, ej eger vitsord utan endast för såvidt, som det ej blifvit öfverklagadt, vill jag söka ådagalägga. Låt ske att vid auktion, som hålles den 30 September, tvänne personer

gjort anbud, af hvilka ett mindre blifvit, med särskildt fästadt afseende på den bjudandes behörighet och tjenlighet, af kommunalnämnden antaget. Försäljningsåret börjar å landet den 1 November, hvilken dag inroparen således borde vara berättigad att börja utöfvandet af sin rörelse. Nu överklagas emellertid kommunalnämndens beslut hos Konungens Befallningshafvande, utan att dock den klagande är skyldig att före ofvannämnda dag tillkännagifva sådant för inroparen. Denne sistnämnde erlägger under tiden sin skatt, inreder försäljningslokal och uppköper varor. Börjar han sedan på i lag bestämd dag sin handel, så kan hända ej blott att han blir bötfälld, utan ock att en del af hans egendom är underkastad beslag. Obilligheten häraf ligger i öppen dag.

På grund af hvad jag sålunda andragit, får jag föreslå att Riksdagen måtte för sin del besluta:

dels att § 3 i Kongl. Förordningen, angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker, af den 26 Oktober 1866 i så måtto ändras, att efter orden: «mellan flera köpare» insättas orden: «af säljaren eller med hans vetskap»;

dels att vid samma § göres ett tillägg af följande lydelse: Den, som af annan person mottager penningar till inköp af bränvin eller annan bränd eller destillerad spirituös dryck i mindre mängd än 15 kannor, varde, der han detsamma å annat ställe, än hvarest försäljning blifvit i hvarje särskildt fall tillåten, inköper, ansedd som hade han minuthandel eller utskänkning föröfvat; och

dels att vid 10 och 15 §§ af samma Förordning antingen införes en bestämmelse att sådant magistrats eller kommunalnämnds beslut, som ofvan omnämnes, ej får öfverklagas eller ock ett stadgande, hvarigenom någon viss tid utsättes, inom hvilken klagan öfver dylikt beslut skall inroparen delgifvas.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1869.

S. Jungmarker.